

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer
csütörtökön és vasárnap.
Á r a :
Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre . . . 3 ft. — kr.
Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.
A szerkesztő irodája:
Nagypiacz 322 szám.
Lakása: Bolgárszeg 1425 sz.

NEMERÉ.

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

4 hasábos garmond sorért,
vagy annak helyéért 4 kr.
(1—10 sornyi hirdetés ára
mindig 40 kr.) — Bélyegdíj
minden ígatáskor 30 kr. —
Nagyobb hirdetéseknek alku
szerint. — Hirdetések fölvé-
tetnek a szerkesztőségénél.

Ghyczy Kálmán nyilatkozata.

Ghyczy Kálmán nagy fontosságú nyilatkozatát pártjaink mostani állásáról és egy lehető fusióról a keddről kelt pesti lapok közlik. Lapunk teréhez képest nem közölhetjük az egészet; de közöljük egyes részeit legalább, mert e nyilatkozat minden esetre igen nagy jelentőségű eredménye a fusió-kísérleteknek.

A következő kivonatból is meggyőződhetnek olvasóink e nyilatkozat horderejéről:

A választó vonalat az országgyűlési pártok között a vélemény különbség képezi az 1867. eszt. kiegyezés becsé, és értéke felett.

Többen t. barátaim közül tudják, hogy én régóta nem osztom azon általános rosszallását az 1867. eszt. kiegyezésnek, mely oly sok oldalról hangsúlyoztatik, de alárendeltem nézeteimet barátaim véleményének több más fontos okok között főképen azért, mert az akkori körülmények között azon nem alaptalan véleményben voltam, hogy elfoglalt pártállásunkban sikeresen fogunk közreműködni az említett kiegyezés azon hibáinak kijavítására, melyeket én is létezőknek tartok: a reform kérdésekben pedig a Deákpártnak legalább egy részével egyetértve, épen kedvező eredményeket vívtunk ki.

E reményem nem valósult, sőt ellenkezőleg, az események folyama azon meggyőződést érlelte meg bennem, hogy a mostani országgyűlési pártállás mellett, nem csak a kiegyezés létező hiányai nem javíthatók s a reformkérdések helyesen meg nem oldhatók, hanem e helyzet a közjog terén inkább újabb megszorításoknak nézhetünk elébe: a reformtérén pedig mindinkább a reakció ösvényére fogunk terelgetni.

Én nem vélem azt, hogy a kiegyezés megszűnté szükségképen maga után vonandja hazánk akár jólétének, akár fennállásának megszűnését; mert tudom képzelni magamnak, tudom reményleni az európai események oly csoportosulását, melyben a kiegyezésnek megszűnése mellett hazánk úgy jóléte, mint függetlensége sokkal magasabb fokra emelhetetnék; de kénytelen vagyok azt is bevallani, hogy a sokszor említett kiegyezés rögtön, s egészbeni megsemmisítésének esetében, hazánk, nézetem szerint, hasonlítana a hajóhoz, mely egy nem egészen biztos, de némi biztosságot mégis nyújtó révpártból iránytű nélkül kiindulva a sik terébe, bejuthat kedvező körülmények közt más biztosabb révpártba, de igen könnyen s valószínűleg el is merülhet a tenger hullámai között.

Az lévén a Deákpárt legjobbjainak is meggyőződése az 1867. eszt. kiegyezésről: igen természetes, hogy ezen párt megtesz mindent, a mi tehetségében van, ezen kiegyezésnek fentartására: s mivel e végre mindenképpen felett a pártnak az országgyűlésen többségben léte szükséges, erejének teljes megfeszítésével törekszik arra, hogy ezen többséget magának megszerezze, biztosítsa.

Szövetkezik e végre, tekintet nélkül egyébkinti politikai színezetükre, mindazon elemekkel, melyek a kiegyezés feltételeinek pártolására hajlandók; szövetkezik minden reactionarius párttöredékekkel, igyekszik a kormány hivatalnokai s más, érdekeiknél fogva a kormánytól többé, vagy kevésbé függésben lévő polgári osztályok férfiai közül minél több oly szavazatot szerezni magának, melyekre feltétlenül számíthat; nem utasíthatja vissza azokat sem, kik a kormányval kötött, vagy más üzletekben, és vállalatokban oly módon vannak érdekelve, mely nem szolgál mindig az ország pénzügyének előnyére.

De ezen szövetkezés nem ingyen történik, annak nagy ára van, melyet a Deákpárt a reform kérdéseiben fizet meg, melyekben nem egyszer, sőt igen gyakran a visszalépés, a reactio terére kénytelen magát sodortatni, vagy legalább nem haladhat szabadelvű, demokratiai irányban csupán azért, hogy azokat, kik a főkérdésben szövetségesei, ne idegenítse el magától.

És mi mindezekben, jelen pártállásunkban, nem segíthetünk; mert a többség uralkodik mindig, az övé a kormány, a hatalom, jövőre is folyvást azon törvényes, s ha kell, törvénytelen eszközökkel is fogja védeni állását, melyeket eddig alkalmazott: s az ural-

kodó párt jobbjézsi emberei saját maguk előtt védelmet és megnyugtatót találandanak mindezekért abban, hogy az ország jólétének, fennállásának megmentése teszi mindezen jó s rossz eszközöknek használatát szükségessé.

Ha nem téves a rajz, melyet jelen állapotainkról festeni megkísérlettem, a fennálló országgyűlési pártállás csakugyan sok tekintetben káros a hazára nézve; javításáról, más pártállásról kell tehát gondoskodni, s ezt mondani könnyű, de nehéz eszközölni.

Erős meggyőződésem szerint állandó és biztos pártalakulás csak közösen elfogadott elvek alapján történhetik, s csak úgy eszközölhető, ha egyszersmind kilátást nyújt az alakulandó pártnak többségre jutásához, mely nélkül minden pártalakulás különben is sikertelen lenne. Mi kisebbségben vagyunk, ha többséget akarunk az új pártalakulás által alkotni, lehetőségessé kell tennünk, hogy más pártok tagjai velünk csatlakozhassanak s ez csak oly compromissum által érhető el, a melyhez becsülettel hozzájárulhat úgy az egyik, mint a másik fél, és ez sem az egyik sem a másik részről némi elvándoztatás nélkül nem történhetik meg.

Álláspontját a következőkben foglalja össze:
Kívánom, hogy a létező törvények törvényhozási útján leendő megváltozásukig megtartassanak.

A külügyi politika közösséget elismerem.

Kívánom, hogy a német császárság példája, jelesül a bajor hadsereg mintája szerint magyar hadsereg állíttassék fel, az a hazában szállásoljon, s a közös fejedelem főhadparancsnoksága és az osztr. hadsereggel egyenlő szervezet mellett, a magyar honvédelmi miniszter alá, költségvetésére nézve pedig a magyar országgyűlés alá rendeltessék.

A külügyi politika közösségénél fogva a közös külügyi miniszterium fentartása ellen nem szólhatok fel.

A közös pénzügyminiszteriumot, közös pénztári kezelést átváltotatandónak vélem.

A közös főhadparancsnokság teendőinek elintézésére nézve válasszon az ország a fejedelmi teljhatalom, vagy a közös felelős hadügyminiszter között.

A magyar hadsereg költségvetésének az országgyűlés ellenőrzése alá állítása után a delegációnak eképen igen szűkre szorítandó jelen hatáskörében fentartását az országra nézve veszélyesnek nem tartom.

Ónálló bankrendszernek hazánkban létesítését haszthatatlannak: államadósságunkat az osztráktól, a mint pénzügyileg lehetséges lesz, elkülönözendőnek vélem.

A vám, és kereskedelmi szerződés megújításának alkalmával érdekeinknek megfelelőleg javíttatni: de mind a két fél érdekeinek viszonyos méltánylásával fentartatni kívánom.

Határozottan és nyíltan kimondatni óhajtom valamely ünnepélyes módon az egész világ színe előtt, a mi eddig csak implicite, homályba burkolva, és csupán elvileg van kimondva, hogy t. i. felséges fejedelmünk uralkodása alatt két állam áll, mely mindamellott, hogy egymástól elválaszthatatlan, egymástól mégis tökéletesen független és egymás irányában csupán közös, vagy kölcsönös védelemre van kötelezve; óhajtom, hogy mondassék ki, miként már Ferdinand király ő felsége is 1836. esztendőben az országgyűléshez intézett leiratában kimondotta, hogy az osztrák czim Magyarországra nem vonatkozik.

Kívánom, hogy ez elv szolgáljon akár ő felsége többi országaival akár a külfölddel folytatandó minden tárgyalásokban; az osztrák birodalmi kancellári czim soha vissza ne állíttassék; és minden külügyi érintkezésekben felséges urunk követeinek és kereskedelmi consulainak meghatalmazványaiában, s a külügyekre vonatkozó minden jegyzékekben és kiadványokban Magyarország a létező szövetség mellett is fenálló állami függetlensége kielégítőleg jeleztesse.

Ha mindezek eképen létesíthetők, hazánk jólétét és függetlenségét azok által, a mik még közörsre fenmaradnak, veszélyeztetnek nem tartom, s utódaink, ha törekvéseiket kedvező körülmények között ezeknél többre kívánják kiterjeszteni, azokban a mi megállapodásaink által épen úgy nem lesznek megátolva, mint

nekünk is jogunk van az elődeink, vagy saját magunk által alkotott törvényeket törvényes uton megváltoztatni.

Az ember hite az ő mennyországa; nem bírok vérmes reményekkel, de lehetetlennek még sem tartom: hogy azok, miket ez alkalommal elmondottam, előbb-utóbb, az országgyűlés folyama alatt, vagy azután mégis szolgálhatnak alkalmat az országos pártoknak a hazára nézve kívánatos kiegyezésre; s ha e hitemben is csalatkozom, mi történik? én, miként mondan szokták, a mai napon lejártam magamat; súlyos esemény ez úgy a magán-, mint a nyilvános életben, de megadással viselendem el azt is, tiszta öntudatában azom meggyőződésemnek, hogy a haza iránt kötelességemet teljesíttem.

Pesti levél.

Egy Pesten szept. 10-én kelt magán levélből a következőket közöljük:

Az országgyűlés működéséből, jobban mondva a pártok egyes tagjainak magatartásából, erősen hiszem, hogy a fusio ma-holnap létre jön.

Nézetem szerint Ghyczy nagy beszédét akár Deák irta volna meg, épen úgy hangzik.

Az országgyűlésen nagy előzékenység a pártok között. Deák az ülések folyama alatt többször átsétál a bal-középhez és Ghyczy vizont. Csak a közelebbi ülésen heveskedett a szélsőbal, mit Ghyczy a jobboldalnak is teljes megalgedésével hallgatott el.

A fővárosnak egészen más szint adott a mai nap, Ghyczy beszéde megjelenésével. Minden utcásarkon, kávéházakban az ma a beszéd tárgya. A baloldal furcsa egy helyzetben van: igazán azt se tudja bü e vagy bá. Bepillantottam a „Hon“ emberei közé, de mindenik olyan tartózkodó, visszavonult. Jobb szerette volna mindenik — bizonyosan — egyebet olvasni bármit a mai „Hon“-ból és „Ellenőr“-ből, mint ama beszédet.

Treforttal nagy az elégedettség. Örömmel és tisztelettel említi mindenki, pártkülömbőség nélkül, nevét. Van is ostromlója ezer meg ezer. A kolozsvári egyetem tanárságra concurrálókat Pauler a legszebb ígéretekkel hazabocsátotta mind. Most meg újból kezdenek előállani, elvesztvén az ígélet hatását.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése szeptember 10.

A kormány részéről jelen vannak: Lónyay Menyhért gr., Pauler Tivadar, Szlávay József, Trefort Ágoston.

A mlnt ülés jegyzőkönyve felolvastatván, észrevétel nélkül hitelesítették.

Napirenden van a ház elnökének, alelnökeinek, jegyzőinek és a háznagy választása.

Korelnök jelentést tesz az új kérvényekről és az utólagosan beadott választási jegyzőkönyvekről, aztán felszólítja a házat, hogy a ház elnökére adassanak be a szavazati jegyek, melyek beadatván, azokat a korelnök nyilvánosan összeszámolja. Az eredmény a következő: beadott összesen 303 szavazat. Ezekből kapott Bittó István 209, Várady Gábor 84; tiz szavazat eloszlott. Ennélfogva Bittó István általános többséggel a ház elnökévé választott. A ház a szavazás eredményét éljenzéssel fogadja.

Az első alelnökre beadott összesen 300 szavazati jegy; ezek közül kapott Perczel Béla 207, Simonyi Lajos 84, tehát Perczel Béla választott meg első alelnöknek. (Éljenzés.)

A második alelnökre történt szavazás eredménye a következő:

Beadott 282 szavazat; ezek közül Bánó József kapott 202 szavazatot, Tisza László 74. E szerint tehát Bánó József választott meg másod-alelnöknek. (Éljenzés.)

A jegyzőkre és a háznagyra egyszerre adatván be a szavazati jegyek. A ház jegyzőivé megválasztottak: Széll Kálmán, Mihályi Péter, Tombor Iván, Wächter Erigyes, Szceniczey Ödön és Kiss Miklós. (Éljenzés.)

A háznapra beadott 276 szavazatot, ebből esett Kovács Lászlóra 193, Jankovics Miklósa 78.

Ezzel a korelnök szerepe megszűnővén, az szívélyes szavakkal hagyta el az elnöki széket.

A ház éljenzése után mondá Deák Ferencz:

„Adj a isten, hogy jövőben megint korelnöke legyen a háznak!”

Ghyezy Kálmán indítványára a ház jegyzőkönyvileg fejezi ki a korelnöknek köszönetét, ugy szintén Deák Ferencznek indítványára a korjegyzőknek is.

A korelnök és korjegyzők éljenzések közt elhagyják helyeiket, melyeket a megválasztott elnök és jegyzők foglalnak el.

Az elnök beszédének lényege ez:

Mélyen tisztelt képviselőtársak! Kötelességérzetem sugallatát követem, midőn habozás nélkül lépek e helyre, melylyel megtisztelő bizalmuk számomra kimutatott.

Mint a képviselőháznak két éven át volt alelnöke, ismerem ezen állás nehéz feladatait és aggodalommal gondolok a teher nagyságára, de önök így akarták és én engedelmeselem parancsuknak, mert egyrésztől azt hiszem, hogy minél terhesebbek a szolgálataik, annál kevésbé szabad kitérnem azok elől; másrésztől bátorít azon meggyőződés, hogy a tisztelt képviselőház tagjai hazafias jóindulattal fogják támogatni törekvéseimet.

Annival biztosabban reményem és várom én önöknek pártkülömbőség nélküli hazafias támogatását e törekvéseimben, minthogy az én céljaim mindenben azonosok a képviselőház összeségének céljával és abban öspontosulnak, hogy a tanácskozássok szabadságának sértetlen fenntartása biztosítva legyen, és megóva a parlamentnek alkotmányos tekintélye és méltósága.

És habár nem hallgathatom el azt, hogy házszabályaink sok tekintetben határozatlanok és hiányosok, és így azoknak átvizsgálása felette kívánatos, mégis erősen hiszem, hogy addig, míg törvényes uton célszerűen módosíthatjuk e szabályokat, a ház egyik oldalán sem fog hiányozni a parlamentararis discretio, mely a multban is lehetővé tette e szabályokkal számos nagy horderejű és üdvös törvények alkotását, és most is képessé tenné bennünket fontos feladatainknak megfelelni. (Tetszés.)

E meggyőződésben és ily reménnyel foglalom el az elnöki széket ezen országgyűlés tartamára, mely ő felségének trónbeszéde szerint arra van hivatva, hogy folytassa a belső átalakulás megkezdett nagy munkáját, s a kor igényeinek és a nemzet érdekeinek megfelelőleg eszközölje államszervezetünk rendezését.

Csak is ezen feladatunk célszerű megoldása fogja a jogi és cultur államok sorába emelhetni hazánkat, és biztosítani annak hatalmi állását, sőt magát fennmaradását is.

De birjuk a siker minden feltételeit; mert önök közt sokan vannak, kik politikai bölcsességüknek fényes bizonyítványait adták, a kedvező viszonyok pedig biztos kilátást nyújtanak az ezen nagy munkához annyira szükséges béke állandóságára! — más részről a közös hazaszeretet biztosít arra nézve, hogy bármi különbözök legyenek is közöttünk a felfogások és vélemények — e különbségek bizonyára nem a várt siker meghiusítását, hanem csak az egyes kérdéseknek megvilágítását és megvitatását fogják eredményezni.

Ezek után mély hálátat fejezem ki a tisztelt képviselőháznak a nagy kitüntetésért, és a ház nevében köszönetet mondok korelnökünknek és a korjegyzőknek fáradozásaikért, házszabályaink értelmében ezennel megalakultnak nyilvánítom a képviselőházat és azon mindnyájunk keblében élénk viszhangra találó óhajjal zárom be szavaimat: éljen a király! éljen a haza! (Hosszason tartó élénk éljenzés.)

Perczel Béla alelnök: Fogadja a t. ház magam és tisztviselőtársaim nevében hálánkat kitüntető a bizalomért.

A kötelesség teljes érzetével, és azon reménnyel kezdjük meg működésünket, hogy a t. ház választottaitól nem fogja megtagadni szives istápolását és jóakarátát, melyre oly nagy mértékben van szükségünk és a melybe tiszteletteljesen magunkat ajánljuk. (Élénk éljenzés.)

Elnök. Hogy rendszeresen működhesünk, szükséges a kilencz bíráló bizottság, továbbá a kérvényi, a gazdasági, a naplóbiráló és a számvizsgáló bizottság megválasztása. Ezekre talán holnap 5 különböző ladában egyszerre történhetnék meg a szavazás. (Helyeslés). Tovább a pénzügyi és vasuti bizottságokat megválasztjuk és megalakíthatjuk sorshuzás úján a kilencz osztályt.

Ghyezy Kálmán: kérdezi az elnöktől, vajjon a bizottságok tagjainak száma az marad-e mely a mult országgyűlésen volt. Azt hiszi, hogy ugyan azon szám mellett kell maradni. (Általános helyeslés).

Deák Ferencz is elfogadja, mert ha a bizottság nem elegendő, pótlólag mindig választhatni tagokat. (Helyeslés.)

Elnök: bejelenti a háznak, hogy az alsó-csalóközi és abrudbányai kerületben választott meg s az utóbbinak

megküldötte lemondását. Mindazon képviselők, a kik két helyen választottak meg, három nap alatt nyilatkoznak az iránt, hogy melyik választást fogadják el. (Helyeslés.)

Deák Ferencz a dolog rendje szerint azt kívánja, hogy az elnök ur szólítsa fel mint elnök hivatalosan az abrudbányai kerületet az új választás megejtésére. (Helyeslés).

Elnök erre feloszlatja az ülést.

A székelyföld és népe.

A sors haragja, valamint az ellenséges szomszéd népektől félelem ugy akarta régen, hogy a számban kicsiny, de lélekben és tetterőben nagy székelynép Erdély legmagasabban fekvő, hegyek által körülvevett földterületét foglalja el. Ez a földterület természeti kincsekben gazdag, s a nép még is szegény rajta.

A földterületét turkálja csak kézi munkájával, mely kopár, igen nagy részben terméketlen, mert nincs elég anyagi ereje, s hozzá gyakorlati ügyessége, képzettsége, hogy behatoljon a föld belsejébe, hol elrejtve fekszenek a természet kincsei.

Ott vannak a rengeteg erdők, emberi szemektől soha nem látva, kezektől nem érintve; ott vannak ásványos vizei, egy-kettőt kivéve ősrégi elhagyottságban, vadságban bugyogva és szívárogyva ki a föld alól; ott vannak gazdag vas és érczelepei, szárandó elhagyottságban; ennyi természeti gazdagság mellett a földnépe mégis szegény. Vajjon maga a népe az oka? Nem. Természetes ész, gyakorlati ügyesség, józan gondolkodás dolgában, a székely nem hátrál senki elől. A mit keze munkájával megtehet, azt megdolgozza igazában.

Sok oly foglalatosságot, sok oly cikket állít elő két kezével, hova boldogabb helyeken füstölő gyárakat nagy berendezett műhelyeket használnak. Kicsiben mind székely ház egy egész fonó és szövő gyár, honnan egy családnak megkivántató ruha meg asztalnémük igen szép készletben kerülnek ki.

Faiparazsikkokat oly csinosokat és oly nagy mennyiségben állít elő egyszerű fejszéjével, mely nem csak Erdélyben, hanem Moldova és Oláhországban is fökelendőségnek és használatnak örvend. S lássuk a szellemi miveltését, az értelmi előhaladását e népnek.

A népszámlálási adatok napnál világosabban kimutatták, hogy akkora földterületen, s oly csekély számú népességi viszonyok mellett az értelmi előhaladás sehol sem áll jobb lábón. Az írni és olvasni nem tudók száma sehol sem csekélyebb, mint épen a székely földön.

— A székely népnek kezébe adni mind azon miveldési eszközöket, melyekkel saját szellemi és anyagi jobblétén munkálhat, nem helyi, hanem országos érdek. Csak a ki e népet közelebről ismeri, tudja kellőleg felfogni, mit tesz e népet tanítani, nevelni. A székely nép saját erejéből keveset tehet önmagáért a közmiveldés terén jelen viszonyai között. Ennek dacára nézzetek meg Erdély fötanintézeteit, Kolozsvár három fötanodáját, akademiáját, Enyedet, Vásárhelyt, Udvarhelyt, ugy fogjátok találni, hogy legnagyobb részben a maroknyi székelyföld tölti meg mind ez intézeteket, s ha van Erdélynek nagy embere, egy-kettőt kivéve, a székelyföldön ringott bölcsője. Mint a méh raj, ugy ömlik ki a szél rózsza minden irányában az ember belőle; de olyat egyet sem ismerek, mely a magyar államnak szegényére vált volna; ellenkezőleg, a hol járt, mindenik szerzett annak egy kis dicsőséget, elismerést, lankadni nem tudó szorgalmával, vas kitarásával.

Ily előnyös feltételek, ily gazdag természeti tulajdonságok kifejtésére, kiaknázására lássuk mit tett a mostani kormány.

Kénytelenek vagyunk leplezetlenül előadni a dolgot, feltárni az igazságot. Az igazságnak megvan az az imponáló hatalma, hogy senkitől sem fél, bátran szembe néz bárkivel, s utoljára a maga részére hódítja ugy a józan közvéleményt, mint azokat, kiknek tenni, munkálni kell azok érdekében, kik mellett az igazság hallatja szavát.

Husz évi keserves szenvedés, sok néma panasz, és fájdalom után elérkeztünk 67-ig, midőn először lélegzetünk ismét szabadon, midőn meg voltunk fogyva bár, de törve nem. Hogy ezt a husz évet férfiason keresztül éltünk, abba a székely földnek nem csekély része van. Mindig az elsők között volt, kik törhetlen lélekkel, egy jobb jövőbe vetett reménységgel hangoztatták: „lesz még idő, lesz még ünnep egyszer a világon.”

A jóslat be is teljesedett, urai lettünk ismét sorunknak. Az alkotmányos élet hajnala felderült, a szabadság napja felsütött, s a székely nép első volt, mely kiállott, hogy annak éltető melegénél üdülést keressen. Dolgaink belézőkkentek sok küzdelem után a rendes kerék vágásba. Megindult az alkotmányos élet.

A magyar birodalomnak minden nép törzse, minden területe élvezte és élvezzi annak áldásos jótéteme-

nyeit, csak a székely földről feledkeztek meg. Vasutak és vízszabályozási művek, ipar és kereskedelmi telepek gomba módra szaporodtak kormányi és állami segélyezés mellett, csak a székely népnek kell könyes szemekkel nézni a töle messze távolban felrepülő gőzparipát, s azt, hogy miképen pusztítja el nagy fáradtsággal, véres verejtékkel összegyűjtött terményeit a rakonczátlan víz-ár.

A mi a székely nép érdekében eddig történt, azt halhatatlan Eötvösünknek köszönhetjük; ő megtett annyit a cultus terén, a mennyit tehetett. Ugy látszik észre vette e népnek minden szépre és jóra fogékonyi lelkét, s ha ma élne, bizonyára még jobban megéreznék éltető szelleme, alkotó keze nyoma a székely viszonyokon. Ő azonban egy jobb hazába költözött, s ezzel megvékonyodtak nekünk is remény szálaink.

Igaznak marad az, hogy nem az a legnagyobb ember, ki népeket böszít egymás ellen, nem az az igazi reformátor, ki magas polczról tetszetős beszédeket, szép ígéretekkel intéz a néphez, hanem az, a ki igazán megismeri egy nép szükségletét, s azt ki is elégit.

A kik ma a magyar állam hajóját vezetik egy csendes kikötő felé, ugy látszik épen a valódi szükségletét nem ismerik a székely népnek. Ezen nem is csodálkozom; ök egyről egyig messze születtek messze nevelkedtek a székely viszonyoktól, ezeknek behatása, miben léte soha sem érintette közvetlenül.

Nem az az orvos találja meg az igazi orvosságot, ki csak hallomás után gyógyít, hanem a ki a beteg ágya mellett viraszt, ellesve a betegség fejlődésének minden stadiumát.

(Vége következik.)

Császárok találkozása.

A osztrák császár fogadtatásáról még megemlítjük, hogy azon pillanatban, midőn a két császár a palotába bekocsizott, a palotára az osztrák császári fekete-sárga lobogó kitézetett s az egybegyűlt néptömeg által lelkesen üdvözöltetett. Augusztus császárné Ausztria császárat a királyi palota lépcsőzetén fogadta.

Berlin, szept. 7. Ma 7 és 8 óra között az első gyalog testőrezred diszszázada és a lovastestőrezred 3. százada elhozta a zászlókat és lobogókat a királyi palotában. Ezután elhoztak a zászlók Sándor cár s Ferenc József császár ő felségeitől. A diszszemlére kirándult ezredek a tempelhofi mezőn már fél tíz óra táján készen álltak. Az egész diszszemlé a gárda vezértábornoka, Ágost württembergi herceg vezényelte. Ő felsége a császár és király 9 és 10 óra között négylovas nyitott hintóban a szemlére ment ki, majdnem egyidejűleg s csak kevéssel később az összes ittlévő német és idegen hercegek és idegen katonatisztek. Továbbá megjelentek ő felsége a császár-királyné, a királyi hercegnők, s az idegen hercegnők; ép ugy Andrassy gróf honvédegyenruhájában, Gortschakoff és Bismarck hercegek, utóbbi nejével és leányával.

Fél tizenegy órakor érkeztek együtt egy hintóban Ausztria és Oroszország császárai s a szemlétér közelében a hintóból leszállva paripára ültek. A német császár az érkező felségek elé vágatott s átadta nekik az ordre de bataille-t s a jelentést, mialatt a csapatok tisztelegtek s háromszor „hurrah“-t kiáltottak. A tisztelő mars eljátszása után a zenekarok dandáronként intonálták az osztrák és orosz néphymnust. Miután a felségek a két hadvonal előtt végig lovagoltak, elkezdődött a csapatok elléptetése. A német császár vezette a csapatokat császári vendégei elé, kik illető ezredeikbe beléptek s az elvonulásnál azokat szintén vezényelték. Vilmos császár az orosz szent György-rend és a szent István-rend nagy szalagját viselte. 1 óra 15 perc felé a felségek visszatértek a városba.

A néző közönség száma óriási volt, sok helyen előkészületek történnek a kivilágításra, s az utcák, különösen a hársor és a királyi palota közelében ünnepies fényben usznak.

Berlin, szept. 7. A mai diszszemlé Vilmos császár következő fölköszöntést mondott: „A szives köszönet érzelmeivel emelek poharat császári vendégeim jóllétére.“ Az e pohárköszöntésre következő zene elkezdte az osztrák hymnust; mire Ferenc József császár emelkedett föl, szives köszönettel válaszolt az előbbi pohárköszöntésre következő szavakkal: „Isten tartsa meg és oltalmazza Vilmos császárt, Augusta császárnét és a királyi házat.“ Rövid szünet után Sándor császár emelt szót: „Iszom a vitéz porosz hadsereg jóllétére.“ Az orosz császár kinevezte Károly és Albrecht (atya) porosz főhercegeket orosz tábornokokká. Vilmos császár és a mi királyunk „bruderschaft“-ot ittak.

Berlin, szept. 7. Nagyszerű takarodó és világítás. A nagy tolongás közt 7 ember meghalt, 20 megsebesített.

Berlin, szept. 8. Gortschakoff herceg ma hosszabb

HIRDETMÉNY.

A s.-szent-györgyi kir. törvényszék elnöksége részéről közhírré tétetik, hogy a törvényszék és a sepsi-szent-györgyi kir. járásbírói irodái és börtön helyiségei számára az 1872/3 évi téli időszakra szükségesített 86 5/6 36 hüvelyk hosszú, 1 öl széles és magas, jó kemény száraz tüzi bikfa beszerzése végett, a törvényszéki elnöki irodában Sepsi-szent-györgyön szeptember 30-án reggeli 9 órakor, nyilvános árlejtés fog tartatni.

Miről a vállalkozni szándékozók azon megjegyzéssel értesítettek, hogy az árlejtési feltételek alólírtánál a hivatalos órák alatt megtekintethetők.

S.-Szt.-György, 1872. szeptember 6-án.

Vajna Tamás,

125 1—3

kir. törvényszéki elnök.

7551—1872 sz.

127 1—3

Hirdetmény.

A tanács és városi communitás azt határozta, miszerint 1872. október 1-től kezdve minden kéz-, gyár- és diszarukkal, továbbá mézes lepényekkel az itteni héti vásárokat az említett készítmények elárulása céljából látogató idegenek, minden héti vásárnapra következő díj-jegyzék szerint kiszabott díjakat fizessenek, még pedig:

- a) a rőfös és diszaruk után . . . 5 frt. — kr.
- b) a takácsok, kötélverők, timárok, szíjgyártók, csizmadiák és cipészek, posztósok és szűrta-kácsok, kalaposok és gyapjűszövők, továbbá asztalosok, bádogosok s a t. kéz- és gyár-műveikért . . . . . 4 frt. — kr.
- c) cserép- és faedényért . . . . . 1 frt. — kr.
- d) zekeposztóért . . . . . 50 frt. — kr.
- e) mézes lepényekért . . . . . 30 frt. — kr.

A mi azon megjegyzéssel közhírré tétetik, hogy a helybeli vásárbiztos ezen vásárdíjak az itteni héti vásárt látogató idegenektől a városi pénztár javárai beszédessel megbízott.

Brassó, augusztus 28-án 1872.

A városi és vidéki tanács.

PÁLYÁZAT.

A Hosszúfalusi alsó népiskola fűrészezei részében megüresedett, 300 forint évi fizetéssel s szabad lakással összekötött községi tanítói állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Pályázni kívánók fölkéretnek kellően felszerelt folyamodványait f. évi Szeptember 25-ig alólírt iskolaszék elnökéhez bérmentesen vagy személyesen benyújtani.

128 1—2

Molnár Victor.

PÁLYÁZAT.

Az apáczai (Erdély, Brassóvidék) év. ág. hitv. magyar iskolához egy segédtanító kerestetik. Évi fizetése 100 frt; teljes ellátás, mosással, ágynémüvel és szabad lakással. Az állomás Okt. 1-jén foglalandó el. Értekezhetni személyesen vagy levél által az alólírttal.

Apáczán Szept. 8-án 1872.

Korodi Sámuel,

129 1—1

év. ág. hitv. káplán és főtanító.

GAZDA-TISZTI

állomásra, egy nagyobb jószágokban szolgált, jó bizonyítványokkal ellátott, nőtlen, tapasztalt

124

mezei-gazda

2—6

kerestetik. — Bővebb felvilágosítást, a „Nemere“ szerkesztőség fog az illetőnek adni.

Gyorskocsizási intézet.

Brassó és Segesvár között folyó év szeptember hó 4-étől kezdve minden nap közlekedik a gyorskocsi és pedig:

Brassóból Segesvárra:

minden nap reggeli 5 órakor a „Hôtel Bukarest“-ből. Segesvárra érkezik estve 7 órakor.

Segesvárról Brassóba:

99 12—15

minden nap reggeli 8 órakor. Brassóba érkezik estvéli 10 órakor.

Díj: személyenkint 9 o. é. frt. 30 fontnyi szabadmálhával.

Az igazgatóság.

Fölvétel Brassóban a „HOTEL BUKAREST“-ben.

122 2—0

Jelentés.

Az alólírt vezérügynökség tisztelettel hozza a t. cz. közönség tudomására, hogy Brassóban Kammer Ede urnál létezett főügynökségét

Zeidner Henrik és Mátyás Károly

urakra ruházta át és őket a főügynökség cégének aláírására is felhatalmazta. Az ügyek ezen főügynökség-nél mint az előbbinél intéztetnek el.

Kérjük a t. cz. közönséget, sziveskedjék ezen jelentésünket tudomásul venni és bennünket mint eddig, ugy ezután is bizalmával szerencséseltetni.

A kolozsvári „VICTORIA“ biztosító társulat vezér-ügynöksége. Wagner. Szász.

Vonatkozással a fentebbi hirdetésre tisztelettel jelentjük a t. cz. közönségnek, hogy a „VICTORIA“ biztosító társulat főügynökségét a fentebbi értelemben elvállaltuk, és címét mint itt alant fogjuk aláírni.

Kérve, hogy a t. cz. közönség ezt tudomásul vegye, egyszersmind bátorkodunk biztosításunk ágait illetőleg a következő hirdetést közzétenni azon kéréssel, hogy bennünket legjobb bizalmával megtisztelni sziveskedjék.

A t. cz. közönséget minden esetben a legpontosabb szolgálatról és kielégítésről biztosítván tiszteletteljesen jegyezzük:

A „Victoria“ biztosító társulat főügynökségét Brassóban: Zeidner H. Mátyás K.

Iroda: főtér, buzaszer.

„Victoria“ biztosító társulat KOLOZSVÁRTT,

ellátva az 1871. évi kimutatás szerint a törzs- és tartalék-tökből és befolyt biztosítási díjakból álló

öt millió

forintra menő biztosítéki alappal tisztelettel hozza a t. cz. közönség tudomására, miszerint megnyitja az idej termésidejnynt

az az biztosításait a gabonák tűzkárai ellen szálmában, szénában és takarmány készletekben valamint más ebbe vágó tárgyakban,

mire a t. cz. közönség ezennel tisztelettel felhivatik.

Biztosítatnak: gabonák szabadban ugymint épületekben elhelyezett készletek. A gabonák biztosítása elcseplés után is érvényben marad, ha a mag elhelyezése az ajánlatban kijelentetik.

Egyszersmind ajánlja a társaság a t. cz. közönségnek különös figyelmébe, hogy az épület biztosítás terén az ugynevezett

társas biztosításokat, árvajavak ugymint egyházközségi vagyon biztoitással is hatáskörébe vonta, miknél a biztosítási díjak külön díjszabás szerint számíttatnak és jelentékeny kedvezmények engedtetnek.

Házi butorok, fehér ruhák stb. hasonló különös kedvezmények mellett számíttatnak. Ezenkívül biztosítatnak: Lak- és gazdasági épületek, gyárak, malmok, vasuti építések és készletek, ingójavak, árúk boltokban és raktárakban, yers és műtermények stb. ugymint villámapások, lerombolások és tűzvészek alkalmával a kihordás által történendő károk ellen.

Továbbá bátorodik a társulat a t. cz. közönséget ezennel

ÉLETBIZTOSÍTÁSRA

tisztelettel felhívni, mely szakban minden lehető egybevetésekről és a biztosítási díjak a lehetőségig nagy jutányosságáról van gondoskodva.

Bővebb tudósítást a jobb tájékozásra szolgáló előrajzok és díjjegyzékek ingyen kiosztása mellett legkészségesebben adnak a felügyelők, kerületi ügynökök és helyben a

„VICTORIA“ biztosító társulat főügynöksége BRASSÓBAN.

ZEIDNER H.

MÁTYÁS K.